

LAISVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitraštis
Leidžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdis

3157 So Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

Laisvoji Lietuva

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association

3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

Kaspa Jankus
6443 So. Washburn
Chicago 29, Ill.

VIII metal

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, sausio mėn. 7 d.

Chicago 16, Ill.

Kaina 10 c.

Nr. 1 (175)

TRAKŲ PILIS — Lietuvos galybės palikuonis.

O vis dėlto kažkas negerai

Liečia mus visus

Jurgis Voldemaras

Vien Chicagos mieste yra daugiau gyventojų, nei visoj Lietuvoj. Neskaitytina mūsų tauta. Praeity galinga ir didelė Lietuvos valstybė paliko viena iš mažiausių Europoje, šiandien okupuota ir naikinama.

Nepalankios geografinės sąlygos ir kitos priežastys privedė mus prie to. Amžinai skriaudžiami didžiųjų kaimynų, tremiami, kalinami ir žudomi. Ypač skaudžiai mus palietė istorijos ratas II-ojo pasaulinio karo begyje. O karo pabaiga atnešė dar sunkesnius laikus.

Atrodytų, kad tų visų neįleimiu akyvaizdoje lietuviai turėtų tapti lyg kareiviai fronte, kurie, suglaudę pečius, siekia vieno ir to paties tikslo. Ar pavojų akyvaizdoje kareiviai klausia vienas kito: kas tu per vienas?; kokias priklausias partijas? Jeigu ne mano, šaudyk pats vienas, o aš eisiu į kitus apkasus.

O mes klausiamo. Po Didžiojo karo atgimusi Lietuvos laisvė pagimdė tiek visokių partijų, sąjūdžių, grupių ir panašiai, kad Jungtinės Amerikos Valstybės ar Didžioji Britanija prieš mus atrodė lyg vakar gimęs kūdikis.

Artinantis antrajai bolševikų invazijai apie 3% lietuvių pabėgo į užsienius. Pirmiausia, žinoma, pabėgo tie, kurie tikrai ragino pasilikti. Po tiek visokiųjų pergyvenimų, nelaimių, nutarėmė, kad laikas pradėti organizuoti iš naujo ir vieningai stoti į kovą už Lietuvos išlaisvinimą.

Optimistai bandė pranašauti, kad dabar tikrai užmiršome kadais tarpusavyje vykusias rietenas ir visi — ir katalikai, ir "cicilikai", ir "kruvinojo" Smetonos ir "fašisto" Voldemaro pasekėjai suras bendrą lietuvišką kalbą.

O, kaip jie klydo. Įvyko kaip tik atvirkščiai nei buvo pranašauta. Visos iš Unros,

o vėliau iš Iro gaunamos kolorijos, priedu Amerikos lietuvių suaukoti pinigai nuėjo kalbant ir nesikalbant, darant ir nepadarant, garsiai šaukiant ir negarsiai vienas kita šmeižiant. Paskutiniu laiku mūsų tarpe niekad tikrai nebuvo vienybės sukrėtė dar vienas smūgis: nuo bendro katalikiškų grupių kamieno nulūžo ir nukrito dar netaip seniai sužaliavusi šaka — Lietuvių Frontas. Skaudžiausiai tai, žinoma, palietė juos pačius, bet ir visą lietuvių visuomenę labai nemaloniai sukrėtė.

Ši šaka nulūžo netyliai, ne be triukšo. Frontininkai net išstojo iš Vliko, iškilmingai deklaravę, kad Vlikas neatstovauja lietuvių tautos, kad Vlikas, tai nėra jokia rezistencija.

Na, dėl to tegul kiti ginčijasi. Gal ir teisybė sako frontininkai. Bet kaip galima teršti lizdą, kuriame pats esi taip ilgai tupėjęs.

Pakol p. Brazaitis buvo vienas svarbiausių Vliko šulų, šis komitetas buvo ir seimas, ir vyriausybė ir net nustatė, kaip turės tvarkytis atgimusi Lietuvos valstybė. Štai ką rašo frontininkų atstovas Leonas Prapuolenis "Į Laisvę" nr. 1:

"...1945 m. liepos 3 d. buvo pasirašytas Vliko grupių susitarimo protokolas, pagal kurį išlaisvintoji Lietuva bus demokratinė respublika; kol bus suaukotas seimas, bus valdoma pagal Vliko priimtus laikinus konstitucinius nuostatus; Vlikas iki seimui susirenkant kontroliuos vyriausybę ir vyriausybę privalės Vliko pasitikėjimo." (Atmerktomis akimis, 19 psl.).

Jeigu su tokiu protokolu frontininkai sutiko, reiškia neabejojo, kad Vlikas tikrai atstovauja lietuvių tautą.

(Nukelta į 3 psl.).

POLITIKOS FAKTAI

(Skubančiam Skaitytojui)

Sovietai

● Sovietai dar neturi visų "kozirų".

Sovietai pasiūlė Berlyno konferencijai atidėti iki sausio mėn. 25 dienos. Pirmiau buvo numatyta sausio 4 d. Vakarai apgalvestaudami ir pykdami su tuo Sovietų siūlymu sutiko. Sovietams matomai buvo dar per mažai laiko Prancūziją "atatin-kamai" paruošti ir Indo-Kiniją "pri-brendinti" taikos deryboms. Korėjos taikos klausimo "kozirius" Sovietams atrodo dar per mažai vakarams nu-gazdinti.

● Nori, kad vien tik Sovietai turėtų atominės bombas.

Pasaulis labai nudžiugo, kai Amerikos Prezidentas pasiūlė Sovietams sudėti į vieną kruvą visą atominę energiją ir ją naudoti tik pasaulio pašangos reikalams. Jokių būdu ne karo. Sovietai, kiek pasvyra, taip pat su tuo sutiko. Pasaulis dar labiau nudžiugo. Bet Sovietai labai "lo-giški". Jeigu jau siūlo nevertoti atominę bombų karo reikalams, tai reikia tuojuo uždrausti jų gamybą. Ir esančias bombas sunaikinti. Ir tik tada pradėti derybas. Ir tas būtų gerai. Bet reikia gi, kad kas nors turėtų teisę patikrinti, kad ir So-vietai tokius nutarimus vykdo. Su tuo tai Sovietai negali sutikti. So-vietai — jie sako — yra suveraininė valstybė ir negali leisti, kad kas nors važinėtų po jų kraštą ir tikrintų. Taip Sovietai jau senai kalba. Tai-gi ar tik ne per anksti pasaulis nu-džiugo?

● Kodėl Malenkovas toks ištikimas komunistui?

Jau iš senų laikų Rusijoje buvo tokia sekta, kurios nariai, naujagimiai vyrai buvo sterilizuojami-kas-truojami. Tokie vyrai (vadinami "ev-nuchai") pasižymėdavo savo didele ištikimybe ir atkaklumu. Jie buvo sandomi tokiems darbams, ar pa-reigoms, kur tokios savybės yra bū-tinos. Eina tvirtinimai, kad ir Ma-lenkovas yra gimęs tokios sekto-s sektos šeimoje. Malenkovo šeimyni-s gyvenimas, todėl, esąs taip pat apgaubtas paslaptimis.

Indokinija

● Raudonieji laukia paskutinę užtvaną.

Raudonieji Indokinijos sukliūčiai pradėjo smarkią ofensyvą tenai. Jei-

gu Indokinijos gynyba sugniūš, tai bus sunaikinta paskutinė užtvana prieš raudonųjų įsigalėjimą visoje Azijoje. Sukliūčiams taikininkauja raudonieji kiniečiai ir Maskva. At-rodo, kad Kremlius nori susidoroti su Indokinija dar prieš numatytą Berlyno konferenciją.

Korėja

● Nei suvienijimo, nei taikos nematyti.

● Amerika atšaukia savo kariuo-menės divizijas iš Korėjos. Raudonieji kinai labai skubiai stiprina si šiaurės Korėjoje, — gabeną civil-ūs gyventojus iš Kinijos ir apgy-ventina šiaurės Korėjoje. Kalbos apie taikos konferenciją aptilo. Spe-jama, kad tą klausimą ims "tvarkyti" Sovietai Berlyno konferencio-je.

Prancūzija

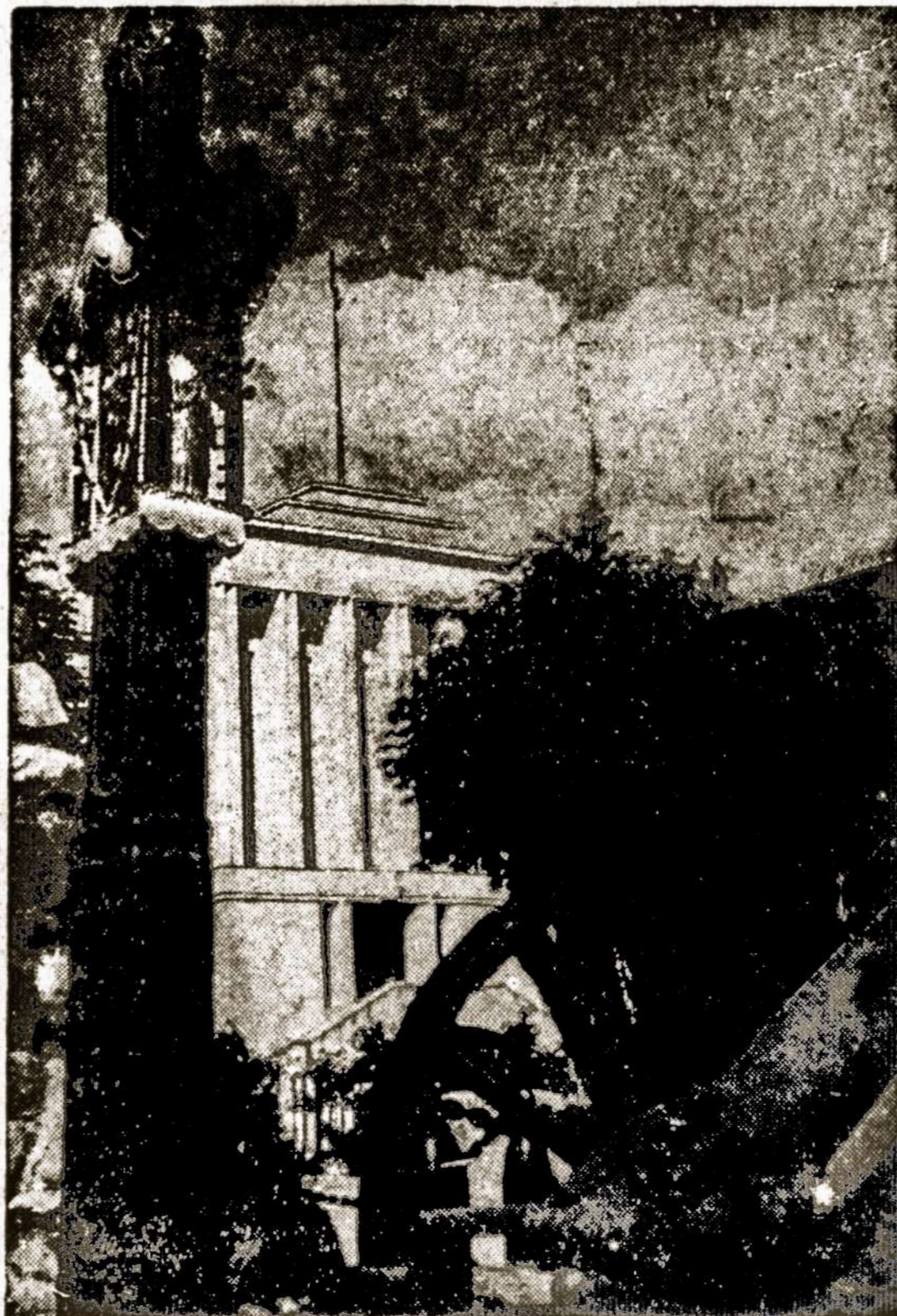
● Ir Prancūzija gąsdina Ameriką.

Amerikos užsienų ministeris pa-gazdino Prancūziją, kad Amerika gali nutraukti finansinę pagalbą Prancūzijai ir atitraukti Amerikos kariuomenę iš Europos, jeigu Fran-cūzija dar ligai neapsisprės, ar de-šis prie Europos apgynimo. Fran-cūzija turi taip pat nemažą "bav-čią". Prancūzija gali padaryti tokią taiką Indokinijoje, kuri atvertų rau-donesiems vartus į visą Aziją.

Azija

● Nori pagimdyti Azijai naują Tito.

Europos diplomatai gan džiaug-iasi, kad Europoje atsirado tikre-tiškas diktatorius, kuris ne tik nėra paklusnus Kremliui, bet atvirai eina prieš Maskvą. Tai Tito Jugoslavijo-je. Jau yra sena idėja — padaryti iš raudonosios Kinijos antrą Tito. Mat, visi puikiai žino, kad Maskva nori būti Azijos valdovo, bet to pa-ties tikslo siekia ir raudonieji Kin-ijos ponai. Kai kam atrodo, kad Ko-rėjos taikos derybos gali sudaryti gerą progą toki Tito Azijoje sukurti. Sukurti tai sukurti, bet kiek lais-vųjų tautų už tai reikės nužudyti?

V. D. Karo Muziejaus kampelis Nepriklausomos Lietuvos žmonių darbo vaisius.

POLITINĖ APŽVALGA

KAZYS VERZIKAS

ATOMINIO KARO LAIMEJIMAS BE ATOMO

Tautų vergijos "patvirtinimas"

Berlyno konferencija gali atverti kelią tam

● Kodėl Sovietai staiga panoro derėtis?

Dar visai neseniai Sovietai buvo labai griežtai ir šturkščiai atmetę vakarų sąjungininkų kvietimą dery-boms Šveicarijoje. Bet štai, "prieš pat Bernuodos konferencijos pradžią, So-vietai pasisūlė derėtis patys. Netgi, be ypatingų sąlygų.

Amerikos Prezidento siūlymą pa-sidalinti atominėmis paslaptimis so-vietų diplomatai iš pradžių pavadi-no karo kurstyju. Žinoma, neofici-ališkai, privačiose kalbose. Gi prieš pat Kalėdas Sovietai parašė Ameri-kai laisvką, neįprastai mandagų ir net su dideliais komplimentais pa-čiam Prezidento asmeniui.

Kas ten, Kremliuje, nutiko? — "Naujas kursas?"

Atrodo, kad ne. Juk per antrąjį karą Sovietai taip pat pradėjo tuo, kad sudarė karą sutartį su Hitleriu ir puolė kitus kraštus. Tik po to So-vietai pasidarė vakarų demokraci-jų "ginejaus" ir už tai laimėjo milijar-dinius turtus ir 800 milijonų vergų — buvusių laisvų tautų ir nepriklau-somų valstybių.

Tam karui pasibaigus Sovietai vėl pakartojė hitleriską taktiką. Ko jie tik nepridarė. Ir puolė (savo sa-letitų rankomis ir kūnais) kitus kraštus, organizavo streikus ir su-killimus, vogė kitų valstybių paslap-tis, kitų valstybių aukščiausiose vie-tose prisodino savo šnipų, sukompromitavo aukštus valdininkus, nei prezidentus, suorganizavo karo be-laisvių barbariškus nukankinimus iki mirties ir t. t. Ir vis dar grąšina karu, ir ne bet kokiu — atominiu.

Visas laisvasis pasaulis pavargo, jau įkyrėjo. Pradėjo, nors ir labai nenoromis, organizotis ir ruošti karui — apsigynimui nuo artejan-čio Sovietų puolimo. Tas pasiruoš-imas karui, o ypač Amerikos atomi-nės bombos ir kiti atominiai ginklai Sovietams pradėjo kelti nemažą rū-pestį. Iš kitos vėl gi pusės Sovietai žinojo ir žino, kaip visas laisvasis pasaulis nenori karo, kaip norėtų už bet kokią kainą nuo Sovietų karo atsipirkti. Tad argi Sovietams ne-gali atrodyti, kad jau atėjo geras momentas derėtis ir be karo daug laimėti. Ir dar visam pasauliui pa-demonstruoti, kokie jie geri ir tai-kingi. Visai panašiai, kaip per pra-eitą karą Sovietai kad darė.

● Specialiai dėl atomo.

Sovietai sutiko derėtis dėl atomi-nės energijos, svarbiausia dėl to, kad nebūtų vartojami atominiai ginklai karo atveju. Čia reikalas labai aiš-kus. Juk kol kas vienintelė laisvojo pasaulio kariška persvara prieš So-vietų milžiniškas armijas, yra ato-miniai ginklai. Tai kogi Sovietai galėtų labiau norėti, negu uždrausti tuos ginklus vartoti? Ir dar kitas Sovietų labai trokšamas dalykas, tai "slapti — draugiški" pasikalbė-jimai su vakarų valstybių vyriausy-bių galvomis. O juk apie atominis reikalus ir patys vakarai jau sutin-ka kalbėti ir privačiai ir slaptai. O per tokias kalbas paprastai Sovietai daugiausia laimi. Niekas negirdi, nie-kas neprotestuoja. O kai sutaria, tai jau "per vėlu" — reikia būti "są-žiningiems" ir vykdyti, kas sutarta.

● Ko jie gali reikalauti, ką jie gali duoti už tai?

Svarbiausias, žinoma, Sovietų tro-škimas yra, kaip nors "talkiu būdu" sulikviduoti vakarų pasaulio, tikriau sakant Amerikos, atominę persvarą. Tai pagrindas. Antras dalykas, su-trukdyti vokiečių ginklavimą ir ben-drai suardyti Europos gynybos su-organizavimą. Šių dalykų, iš esmės, Sovietams ir užtektų. Atominį karą Sovietai laimėtų ir be vienos atomi-

nės bombos. Žinoma, kai kurie "prie-dėliai" Sovietams savaime ateitų. — Pavyzdžiui, raudonosios Kinijos pri-pažinimas ir sudarymas penkių ga-lybių (penktoji būtų raudonoji Ki-nija), kurios sutvarkytų pasaulio reikalus ir užantspauduotų amžiną taiką. Kas gi tokiose sąlygose ga-lėtų neginti "drumsti taiką" ir nors vienu žodžiu užsiminti apie pavergtų tautų nors ir popierinį laisvinimą? Žinoma, vakarams tai būtų menkas tik "priedėlis" prie dovany Sovietams. Bet gi, Sovietams tai būtų "užantspaudavimas" 800 milijonų vergų. Aisku.

Ką gi duotų Sovietai už tai? — Duotų taiką Korėjoje, duotų taiką Indokinijoje. Bendrai, tūla laiką la-bai nusiramintų, leistų visiems, kaip reikals, nusiginkluoti ir sustabdyti ginklų gamybą. Dėl to kai kur su-sidarytų ta Sovietų trokštama-škie krizė. Bet tai dar ne viskas. Sovietai leistų prekiauti Mokejū, kent iš pra-ėitų karų, ir t. t. Ir t. t. Ir t. t. Ir t. t.

Už tai? — Duotų taiką Korėjoje, duotų taiką Indokinijoje. Bendrai, tūla laiką la-bai nusiramintų, leistų visiems, kaip reikals, nusiginkluoti ir sustabdyti ginklų gamybą. Dėl to kai kur su-sidarytų ta Sovietų trokštama-škie krizė. Bet tai dar ne viskas. Sovietai leistų prekiauti Mokejū, kent iš pra-ėitų karų, ir t. t. Ir t. t. Ir t. t. Ir t. t.

● Ar Amerika gali su tuo sutikti?

Daug kas tokiu klausimu įdomau-jasi ir svačija, kad Amerika pažista Sovietus ir nesiduos vedama į sovie-tiškus spastus. Tas tai teisybė. Bet atsiminkime vieną dalyką. Ameri-kos svarbiausieji karo sąjungininkai Europoje. Sovietai tuos sąjungin-kius visai vilioja ir žada visokių ge-rybių. Amerika, sugriežtinama są-jungininkus pakreipti į Sovietus, bet ir blogiausiai atveju, nustoti karo bazų Europoje, nustoti uostų Euro-poje ir, ko gero, ir tų žmonių ir tų žemių, kurios būtų gyviniškai svarbi-os karo atveju. Tai ir gali būti svarbiausioji priežastis, kodėl Ame-rika gali leisti ir ilgai ir viešas ir slaptas derybas su Sovietais.

Okupuotoje Lietuvoje

— K. Naumiestyje 1950 m. pradėta, bet 1953 m. dar nepuėta Kul-tūros namų statyba.

— Vilniaus valstų ir daržovių per-dirbimo fabrike dirba Vansovičiai, A. Umbrasaitė, Zuklytė, Gumeniuk ir kiti.

— Telšių rajono Duseikių plytinės direktorius Andžius, inž. Marcinke-vičius ir buhalteris Strelius barami dėl blogos organizacijos.

— Ignalino rajone "Tiesos" kolūkio pirm. yra Cepulis.

— Kalvarijos "Trakėnų" kolūkio pirm. yra S. Zavištauskas. Ten prie-varta dirba A. Dzinkevičius, A. Bu-čionis, A. Burduilis ir kt.

— Kretingos rajono "Zemaitės" vardo kolchozo viršininku yra Gūbė.

— Varėnos Kultūros namų saė labai nešvari. Jai vadovauja Vyšniau-skas.

— Vilniaus geležinkelio prekių stoties rajone nėra spaudos kiosko. — Šilalioje turgus vyksta nau-jai pavadintu Tarybų ir V. Kapsuko gatvių kampe. Ten vyksta didelė spekuliacija. Panašių spekuliacijos vietų mieste yra ir daugiau.

— Kelmės kolūkiečiai Atkočiai, Kasperavičiūtė, Ambrulytė ir dirba po 300 — 480 darbdienių. A. G.

□ Algirdas Landsbergis yra naujasis "Draugo" bendradarbių klubo laureatas, 1000 premiją laimėjęs už romaną "Kellone".

Iškilnių metų jaunąjį laureatą sveikino eilė organizacijų, bet gražiausia kalbą pasakė pats Alg. Landsbergis.

Mes nuo savęs nuosirdžiai sveikiname jaunąjį rašytoją, taip staiga atsiekusį tokio pripažinimo. Kaip žinome, pirmuosius du "Draugo" bendradarbių klubo konkursus yra laimėjęs Jurgis Gliuda, iki to laiko taip pat buvęs "nepopuliariųjų" rašytojų sąrašė.

Iš to prašosi maloni išvada, kad į lietuvių kultūrinį pasaulį skverbiasi naujieji vardai, naujieji vadovai. Neveiklesniuosius visad nustelbia — darbštieji.

□ Ievos Radvilaitės straipsnių iš "Laisvosios Lietuvos" paminėjo ir citavo "Argentinios Lietuvių Balsas" Nr. 986.

□ Argentinos universitetuose, kaip praneša "ALB", diplomus gavo bent 10 lietuvių: Bukevičius, Krapovicikas Pr., Krapovicikas Ant., J. Stančius, Krapovicikas Petr., Jakimavičius, Vilčinskis, R. Musteikis, Fijauskas. Dabartinio metų Argentinos universitetuose studijuoja arti 100 lietuvių studentų — studentėlių.

Mes neturime žinių, ar tie lietuvių studentai yra susiorganizavę. Galėtų daug ryškiau lietuviškai pasireikšti veikdami kaip solidarūs vienetai, kaip organizacija. Tada būtų lietuvių vienetas aukštosios Argentinos mokyklose ir daugeliu reikiamų atvejų galėtų pareikšti savo mintį ir nuomonę, savo profesoriams ar kolegoms argentiniečių intelektualams.

Būtų gražu, kad JAV-se veikiančių Liet. Studentų S-ga užmegtų ryšį su Argentinijoje esančiais kolegais.

ir bendradarbiautų su jais.

□ Juozas Švaisas, rašytojas, N. Metų proga "Draugui" pareiškė labai sveikintiną minčių apie kritiką, ar gal tiksliau pavadinus, "kritiką". Jis, tarp kitko, sako:

"Nežiūrime, ką ir kaip padarė, bet tuojau — kas? Mūsų ar ne mūsų žmogus? Pirmuoju atveju nuzalantija, antruoju — sudrapalija. Bet taip išdirba, kad net ir ne vidutinio-kul atšaldo entuziazmą viešai besireiškė. Kaž koks sadistiškas pasitenkinimas daugelį apsedo ko imantrių ir ko skaudžiau iškoneveikti. Irgi savos rūšies rungtynes!

Nepriklausomybės laikais daug geresnės sąlygos gyvenom ir dirbom, bet tokio nihilizmo ir aršiaus neišgimo nebuvo".

Ir toliau rašo: "Rezultate — graudu. Sparnuotaisi mūsų Pegasas jau be sparnų ir kulno pavidaui velkasi didmiesčio gatvėmis. Kolegos — menininkai, kultūrininkai — drovisi vienas su kitu susitikti. Nejauku. Tik aplinkybių suvesti ir jau su "dūminėm" akim prieina kartais vienas prie kito ir sako: "Turbūt labai pyksti, kad taip smarkiai sudirbau? Na, nepyk — atleisk, broliu." Malonus dalykas: išdirba viešai, o atsiprašinėja tyliai, slaptinai".

Nuo savęs norisi pridėti, kad ta žiauri lietuviška neapykanta, kaip balsusis devynvalvis, yra apsedęs labai didelį skaičių rašytojų. Jie valduojasi daug nusimana, bet pagiežos pilna plunksna parodo tik savo nesubrendimą, piktavališkumą ir dažniausiai tuo stengiasi nuslėpti savo nenusimanymą apie kalbamąjį reikalą.

Labai galima, kad tokie silpni ir nepagrįstai kandūs rašpalaiškiai randa pritarimo kai kuriose redakcijose.

Alg. Gustaitis.

Lietuvos ūkininkų ir darbo žmonių rankomis buvo pastatytos šitokios mokyklos Laisvoje, Nepriklausomoje Lietuvoje.

KAIP GYVENSIM, KĄ MATYSIM RYTOJ?

JULIUS ŠAKELĖ

Darbo ir pinigų bus mažiau 1954 metais

1955 metais vėl viskas bus gerai

Ir šiemet gali pagerėti

Kas blogai?

Krizės pranašavimuose nebėra nieki naujo. — Ūkio slinkimas jaučiamas. Mažiau žmonės uždirba. Sunkiau gauti darbus. Pramonė gauna mažiau užsakymų. Mažiau pelno. Sandėliai prikrauti.

★ Kas geriau pirkėjui?

Numatoma, kad kainos daugeliui prekių sumažės. Pigiau galėsi namus pirkti. Pigesni bus ir automobiliai. Pragyvenimo išlaidos šiek tiek kris. Geriau tiems, kurie gauna pastovius mėnesinius atlyginimus. Blogiau tiems, kas gauna už valandą. Geriau tam, kas turi banke pinigų — dolerio vertė šiek tiek didės. Blogiau tam, kas turi skolų iš seniau.

★ Kada blogėjimas baigsis?

Ekonomistai apskaičiuoja, kad po sunkesnio šios vasaros sezono turi prasidėtiėjimas ir viršų. Persilaužimas į "gerąją pusę" turi įvykti 1955 metais. Bet gi rinkimai šį rudenį. Respublikonų valdžia dės visas pastangas, kad rudenį žmonės — balsuotojai neturėtų didelių bėdų ir nepyktų ant respublikonų. Pats Amerikos Prezidentas seka kasdien ūkio padėtį ir turi paskyres du savo patarėjus vien tam, kad laiku griebtis ūkio priemonių, jeigu padėtis, ypač darbininkų pradėtų žymiai smukti žemyn. Jeigu padėtis Indo-Kinijoje ar Korėjoje ar kur kitur pareiklautų daugiau ginklų, tai ir nelauktai gamyba ir darbai padidėtų.

★ Ponas B. Žvynys (531 W. Grand Blv., Detroit 16, Michigan) mums rašo šitaip: "Julius Šakelė rašo: "Amerikos pramonė gaudavo užsakymų per metus 28,3 bilijonams dolerių, o dabar 22,4 bilijonai dolerių. Darbininkų (fabrikų) savaitiniai atlyginimai ir kitų darbo žmonių algos sudarydavo per metus 197,3 bilijonus dolerių, dabargi — 195,7 bil. dolerių".

Kaip tas gali būti? Vadinas, darbininkams už pagaminimą išmokėta 7 kartus daugiau, nei verti gaminiai. Ar nėra šio klaidos? Gal p. J. Šakelė-sekančiam L. L. nr. malonės paaiškinti, — kaip turi būti suprasti aukščiau paminėti skaičiai.

Jūsų skait. Ž v y n y s

Labai ačiū už Jūsų klausimą. Mus labai džiugina tokie skaity-

tojai kaip Jūs, kurie ne tik skaito, bet ir negali brangaus laiko kritiškai vertinti. Mahydami, kad Jūsų iškeltas neaiškumas ir kitais bus įdomus bei svarbus — plačiau ties tuo klausimu sustojame. Aš, lig naujasidamas galima neaiškumą, parašiau: "Darbininkų (fabrikų) savaitinis atlyginimas ir kitų darbo žmonių algos". Taigi aš norėjau pasakyti ir pabrėžti, kad tie 197,3 bilijonų susidaro iš dviejų sumų. Būtent, iš 1) darbininkų, kurie dirba fabrikuose savaitinių uždarbių ir iš 2) kitų darbo žmonių algų. O tie kiti darbo žmonės nedirba fabrikuose, bet gauna geras algas. Lietuvoje tokius asmenis gal būtų pavadinę "tarnautojais". Man atrodė, kad būtų tiksliau juos vadinti darbo žmonėmis.

★ Treptiniais neužmirškite šito dalyko.

Visi, kas nėra Amerikos piliečiai, turi užsiregistruoti iki sausio 10 dienos. Kas neužsiregistruos, gali gauti kalėjimą, piniginių pabaudą ar net pasidaryti kandidatu į deportavimą (išvežimą iš Amerikos).

Registracijos blankus galima gauti imigracijos įstaigose ir paštuose. Tas blankas užpildžius reikia ten ir palikti — juoti.

Tie, kurie laikinai yra išvykę iš Amerikos turi registraciją atlikti sugrįžę, bet ne vėliau kaip per 10 dienų po sugrįžimo.

★ Pragyvenimo išlaidos sumažėjo. Trupučiuką.

Per 8 mėnesius pragyvenimo išlaidos Amerikoje vis didėjo. Bet štai lapkričio mėnesio statistika parodė, kad pragyvenimo išlaidos sumažėjo. Tiesa, labai kukliai. Bet gi ne vienu procentu, bet 0,3%. Ką gi tas reiškia? Vieni sako, tai gerai ūkio gyvenimas normalėja. Darosi pastovus. Kiti prisibijo, kad ūkio gyvenimas eina žemyn. Pragyvenimas Amerikoje vis dar yra 13% brangesnis, negu jis buvo prieš Korėjos karo pradžią — 1950 metais. Tas trupučiukas atpigimo turi tik kai kuriems darbininkams neigiamą reikšmę. Jie negaus pagal sutartį numatyto valandinio atlyginimo pakėlimo.

★ Minimum vienas doleris per valandą.

Prezidentas stengsis pravesti įstatymą, kad darbininkų mini-

mum valandinis atlyginimas būtų ne 75 centai, kaip dabar, bet 1 doleris. Taip pat pagerins tą pragarsėjusį Taft — Hartly įstatymą, taip, kad darbininkams jis būtų geras. Bendrai tenka laukti visokių dalykų, kurie stengsis gerinti būvį tų žmonių, kurie turi mažesnius uždarbius. Bet ar seksis tautai padaryti? Ar pritaris kongresas? Juk ten ne vien mažų uždarbių žmonės sėdi.

★ Pabrangęs gasas Chicagoje ir jos apylinkėse?

Gazo tiekimo kompanija jau prašo Illinois valstybės vyriausybės leidimo pakelti gazo kainą taip, kad jai gautųsi kasmet penki milijonai dolerių daugiau pajamų. Mokestis už gaza tada padidėtų maždaug 7%. Tas kainos pakėlimas palieštų ne visus gazo vartotojus. Daugiausia palieštų tuos, kurie gaza vartoja pramonės ir prekybos tikslams. Bet taip pat palieštų ir tuos, kurie gaza vartoja šildymo reikalmams.

★ Nedarbo kompensacijų gavėjų skaičius auga.

Nedarbo kompensacijų gavėjų skaičius padidėjo — rugsėjo mėn. 10%, spalio mėn. 28% ir lapkričio 50%. Nereikia dėl to per daug nusigąsti. Tie procesai atrodo tokiu dideliu dėlto, kad pirmiau nedarbo kompensacijų gavėjų buvo labai maža. Atleidimai iš darbo didėja, bet toli gražu nuo kritiškos padėties.

★ Atsargiai su mokesčiais.

Nuo sausio mėn. 1 dienos sumažės mokesčiai, todėl ir mažiau išlaikys iš tavo čekio tavo darbdavys. Tai gerai. Bet nenusivilkit. Tų išlaikymų gali pasirodyti per mažai, kai reikės 1955 metais mokesčius galutinai sumokėti. Ypač, jeigu tu dar turi pridedamų pajamų, iš kurių tuo tarpu nieko neįšilau mokesčiams. Tai gi žiūrėk, kad tie išlaikymai staigiai nebūtų perdaug mažai. Bus labai skaudu 1955 metais, jei reikės papildomai krapštyti iš savo kišenės.

★ Būk labdaringas, bet būk ir atsargus.

Labdarybė yra gražiausias dalykas žmogaus gyvenime. Visada geriau duoti, negu pačiam prašyti išmaldos. Bet gi tai vienur, tai kitur Amerikoje jau yra surastos suktybės labdaros įstaigose. Pasitaiko tokie žmonės, ar net įstaigos, kurios prisidengė labdarybe sukčiauja. Žinoma, tas joku būdu neturi sulaukyti nuo aukavimo. Bet gi, atydziai žiūrėk, kam tu aukoji.

★ Nebe 1954, bet 1955 metų automobilių modeliai.

Yra davinų, kad kaikuriuos automobilių gamybos firmos šių (tai yra 1954) metų ankstyvą rudenį (rugsėjo mėn.) pradės pardavinėti jau 1955 metų modelių automobilius. Ypač, jei 1954 metų modelius būtų sunkiai parduoti. Tai gi kas galvoja apie automobilio pirkimą, neužmiršk šitokio galimumo.

Sovietai nužudė Antaną Miškinį

Mėnesinis Vokietijoje leidžiamas antibolševikinis žurnalas "A. B. N.", leidžiamas vokiečių, anglų ir prancūzų kalbomis, savo 1954 mt. sausio — vasario mėn. Nr. 1 — 2 duoda įdomų J. Gycio parašytą straipsnį apie šiandienę Pabaltijos padėtį.

Ten, tarp kitko, rašoma, kad 1944 mt., vokiečių armijai subraškėjus, Lietuvoje spontaniškai susidarė apie 30,000 lietuvių partizanų daliniai, veikę prieš bolševikus visoje Lietuvoje. Šių rezistentų išlikę daliniai ir dabar tebeveikia artimam ryšyje su UPA ir kitų tautų rezistenciniais sąjūdziais. Tai yra drąsi ir heroiška kovą. Žinomas ukrainiečių generolas Pečulonis, ukrainiečių tautinis didvyris Taras Cuprinka ir daug kitų didvyrių veikia ir gyvena dėl savo tautų.

Iš Rusijos atvežti mokytojai ir kitokie rusifikatoriai naikina ir bolševikina Pabaltijos tautų mokslą, literatūrą, muziką, meną, teatrą.

Nepaprasti reiškiniai Sovietų literatūros gyvenime

Pranešimais iš Maskvos, žurnalas "Znamia" gruodžio numeryje įsidėjo gana keistą Ilja Ehrenburgo straipsnį. Iš jo matyti, kad sovietų literatūros tarpe viskas pakibo aukštyn kojom. Kas ligi šiol buvo laikoma mirtina nuodėme, dabar jau gera, sektina. Ehrenburgas skelbia tokius tvirtinimus, už kuriuos dar neseniai jo paties sutikimui tarybiniai rašytojai galėjo būti šaudomi ar į Sibirą tremiami.

Ką rašo Ehrenburgas? Jis tame straipsnyje tiesiai sako, kad rašytojai Sovietų Sąjungoje, girdi, gyvena nelaisvėje ir esą priversti vykdyti biurokratų nurodymus, užuot laisvai pasirinkę temas ir išreiškimo formas. Dar daugiau: "Ehrenburgas rašo, kad net carinėje Rusijoje rašytojai turėjo daugiau laisvės, negu Sovietų Sąjungoje.

Toliau pažodžiui rašo: "Aš negaliu suprasti kai kurių literatūros kritikų, kurie rašytojams prikiša, kam jie nėra šios romanų apie Volgos Dono kanala, apie tekstilės pramonės pažangą ar apie kovą už taiką. Ar ne verčiau peikti tuos uolius autorius, kurie visas tas įsakytinai sukurtas knygas rašo be įkvėpimo ir įsijautimo? Vienas geras romanas yra daugiau vertas, negu šimtai pagal užsakymą atliktų blogų romanų. Romanams rašyti negalima taikyti to paties masto, kas imanoma batsiuviams pasakyti".

Ehrenburgas sąmoningai užmiršo pridurti, kad ir jis pats lig

Lygiai greta naikinama ir tų tautų religija: katalikų bažnyčia Lietuvoje ir evangelikų Estijoje ir Latvijoje. Iš 10 lietuvių vyskupų beliko vienintelis Paltařokas ir raudonasis "kardinolas" Stankevičius. Iš 1940 metais buvusių 1,600 kunigų, šiandien Lietuvoje tėra mažiau negu 300.

Lietuviai kunigai, ištremti į Sibirą, turi dirbti sunkiausius darbus ir dažnai baisiai mušami.

Lietuvių katalikų rašytojai Strazdelis, Baranauskas, Maironis yra bolševikinti. Naujieji autoriai privalo rašyti pagal komunistų ideologiją. Gabūs lyrikas Antanas Miškinis buvo nužudytas, jam atsisakius bolševikiškai kurti.

Šiuo laiku Pabaltijos valstybėse nesą daugiau savos kultūros. Tos valstybės yra pavergtos ir viskas yra persunkinama bolševikiška propaganda, melu ir skurdu — baigia straipsnį J. Gytis "A. B. N." žurnale.

A. G.

KUR BOLŠEVIKAI RANDA GROŽĮ?

Vilniaus radijas pranešė, kad Pabrada's knygnai įvykdė metinį planą. Esą žemės ūkio ir grožinės literatūros parduota už 127,000 rbl., tai yra 27,000 rbl. daugiau, negu pernai.

Ką bolševikai laiko grožine literatūra, matyti iš tolimesnio pranešimo. Esą, jau lapkričio mėn. darbo žmonės įsigijo apie 1,000 brošiūrų, kuriose atspausdinta partijos 19-to suvažiavimo ir rugsėjo mėn. įvykusios partijos pilnates medžiaga, Maskoliams nieko gražesnio nėra už jų partijos susirinkimų protokolus, kur'uose surašyta, kaip išnaudoti pavergtus žmones.

(Nukelta 4 psl.).

Viena seniausių draudimo istaigų Chicago
 pietvakariuose
One World Insurance Agency
 Paskambinkite telefonu galima susikalbėti lietuviškai
 Ši organizacija yra po prezidentu Charles P. Kal
 Valandos: pirmad., antrad. ir ketvirtad. — nuo 10 val. ryto iki 6
 val. vakaro penktadienį ir šeštad. nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų
 6322 So. WESTERN AVE. — TELEF.: PROSPECT 6-5162 — 5163

Didžiausias įvairių prekių pasirinkimas, pigesnėmis kainomis, negu
 kur kitur,
**BRIDGEPORT HARDWARE
 & PAINT STORE**
 PRIE 3214 So. HALSTED ST. — TELEF.: CALUMET 5-4667.

DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIŲ PREKIŲ
 KRAUTUVEJE
CHARLIE GOLDMAN
 3303 S. HALSTED ST. — TELEF.: YARDS 7-2222.
 Kalbama lietuviškai.

IKI 50% NUOLAIDOS
 DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS!
 Prašome atsilankyti ir įsitikinti mūsų kainų žemumu ir geru pa-
 tarnavimu.
LIETUVIŲ KRAUTUVE
Joseph's Dry Goods Store
 3218 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILLINOIS.

DIANA FARMS
 3233 South Halsted Street
 Telef.: DA. 6-6966.
 Pirmos rūšies žąsys, antys, kalakutai ir kitokia paukštiena.
 Švieži kiaušiniai, nesūdytas sviestas, sūriai atvežami iš Michigan
 ūkio kiekvieną dieną.
 Užsakymus atliekame ir telefonu paskambinus. Pristatome į namus.

MODERNIŠKA KIRPYKLA
 Savininkas W. REKASIUS,
 752 West 33rd Street (prie Halsted gatvės).
 Darbas atliekamas labai švarioj kirpyklos patalpoj ir geriausiai, —
 pagal kiekvieno mūsų tautiečio skonį ir pageidavimą. Kainos žemos.
 Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro.
 Šeštadieniai — nuo 9 val. ryto, iki 6 val. vakaro.
 Trečiadieniai — uždaryta.
 Telefonas: Victory 2-8770.
 UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

LIETUVIŠKA ISTAIGA
Atidarykite Dabar **Taupymo Saskaity**
CRANE SAVINGS
 Saskaitys yra draustos J. A.
 iki \$10,000. —
 Ką šandien Atidėsite,
 Tą Lietingoj Dienoj
 Turėsite!
 MES MOKAME
 3% DIVIDENDŲ.
Crane Savings and Loan Ass'n
B. R. Pietkiewicz
 (PETKEVICIUS)
 PREZIDENT, MANAGER
 2555 W. 47th St. — Lafayette 3-1083
 CHICAGO, ILLINOIS.

Platinkite "Laisvąją Lietuvą"

Norėdami pigiai pirkti namus mieste
 arba priemiestuose kreipkitės:
DR. J. KASKELIS
 R. TESLIA REAL ESTATE,
 575 Queen St. W. TORONTO
 tel: Wa 2646; Wa 2647; Wa 2648.

PAJIESKOJIMAS
 Prašau atsiliepti Elzbieta Rubinaite
 (vyro pavardė man nežinoma) iš
 Viešvėnų par., Telšių apskr. (Jos tė-
 vo vardas Jonas Rubinas, motina
 Urbanavičiūtė). Jieško O. Skirmun-
 6801 So. Talman Ave., Chicago 29, Ill.
 Telef.: PROSPECT 6-3348.

ISNUOMOJAMA TAVERNA,
 Bridžporte, baras 50 pėdų, visl įren-
 gimai vietoje, gerame stovy, 2 kam-
 bariai užpakaly gyventi. Biznis bu-
 vo laikomas per ilgus metus. Prie-
 žastį patirsite vietoje. — Asmeniškai
 kreiptis: Jesm Tavern, 3107 1/2 So.
 Halsted Tr.

PUIKIAI PRALEISITE ATOSTOGAS!
 VILOJE
JONAS BAČINSKAS
 MIAMI BEACH, FLORIDA
 1117 — 1125 Euclid Ave.
 Telef.: 580805.
 CIA RASITE VISUS PATOGUMUS.
 Savi — pas savus!

Pirmasis tremtinys kirpėjas
P. R. SKRIPKAUSKAS
 4352 So. Western Ave.
 Darbas atliekamas meistriškai.
 Kasdien nuo 9 iki 7 val.,
 šeštadieniai nuo 9 iki 6 val.

CHAS. LUKŠIS
 REAL ESTATE,
 MORTGAGES,
 INSURANCE,
 NOTARY PUBLIC
 2502 West Pico Blvd.
 LOS ANGELES 19, CALIF.
 Telef.: REPUBLIC 8278.

PARDUODAMI 2 NAMAI.
 1. Labai geram stovy su 250 dol.
 pajamų į mėnesį, Centraliniu šildy-
 mu, 4 nedideliais butais, su visais
 baldais, tik už 12.800 dolerių.
 2. Naujai atremontuotas, Brighton
 Park'e, 4 būtu, su 175 dol pajamų į
 mėnesį, už 12.750 dolerių.
 Suzinoti: Telefonu:
 CALUMET 5-5067,
 nuo 9 val iki 12 val.

Draugai ir sau sveikatos knyga
 vadovąs:
BUKITE SVEIKI
 Ją parašė ir jau išleido Dr. Biežis.
 Šioje knygoje aprašoma suprantama
 lietuvių kalba svarbią sveikatos iš-
 laikymo dėsni: KAIP BŪTI SVEIKI
 IR ILGAI GYVENTI.
 Ši svarbi knyga privalo rasti kiek-
 vienoje lietuvių šeimoje.
 Kaina tik 2 doleriai su pristatymu.
 Tuojau užsisakykite.
 Užsakymus siųskite knygos auto-
 riui:
 Dr. S. Biežis,
 3241 W. 66 Plase.
 Chicago 29, Ill.
 Telefonas: REPUBLIC 7-7868.

DR. S. BIEŽIS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 2201 West. Cermak Road
 VAL: 1-3 popiet ir 7-8 val vak
 Trečiad ir sekmdad ofisas uždarytas
 Šeštad tik nuo 1-3 val. popiet.
 Tel. ofiso: VI. 7-6583, rez. Re. 7-7868
 Rezid. 3241 W. 66th PLACE.

V. ŠIMKUS
 STATYBŲ KONTRAKTORIUS
 — Stato naujus namus pagal sutar-
 tį. Didelis planų pasirinkimas. Atlie-
 kami remonto darbai.
 4645 So. Keating Ave.
 Telefonas: RELIANCE 5-8202.
 Skambinti nuo 6 val vakaro.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS
 1-mo tomo atsargos jau baigiasi.
 Kas norėtų užsiprenumeruoti L. E.
 Prašoma tuojau kreiptis į gen. jos
 atstovą Domą Veličką, 7838 So.
 Green St., Chicago 20, Ill. Telefonas:
 Vincennes 6-7624.

J. J. ELLIS, REALTOR
 383 Roncesvalles Av. Toronto, Ont.
 Jeigu norite pirkti ar parduoti namus, farmas, gazolino stotis, krau-
 tuves ar kitokius bizius daryti, visuomet Jume mielai patarnaus mūsų
 atstovas
Vytautas LUNYS
 Telefonai: Biuro LA 8000; Buto LY 2948.

SVEIKĄ IR SVIEŽŲ MAISIĄ VISADA GAUSITE
 — **Br. ir A. BALIU** —
 ĮVAIRIŲ MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVEJE. —
 SVIEŽI MĖSA ir JOS GAMINIAI.
 Įvairūs delikatesai, vietiniai ir užsienio. Lietuviški sūriai, dešros.
 Vaikams žaislai ir kiti reikmenys.
 Paskambinus užsakymai paruošiami iš anksto — parengimams, šei-
 moms ir pavieniams.
 4544 So. CALIFORNIA AVE., TELEF.: LA 3-9795.
 Visada sąžiningas; patarnavimas.

J. KARVELIS
 3249 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.
 Tel.: Yards 7-0677 ir Tel.: DA. 61136
 Didžiausias pasirinkimas: siuvamų mašinių, Radio aparatų, įvairių
 šveicarų laikrodžių, įvairiausių lietuviško meno išdirbinių, Lietuviš-
 kų knygų, žurnalų ir laikraščių.

ARS-FOTO STUDIJA
 3362 So. HALSTED ST., CHICAGO, Illinois
 Prilima ir meniškai atlieka įvairiausių fotografavimo darbus, kaip tai:
 1. Daro meniškas, retuotas portretų nuotraukas, įvairių dydžių
 2. Vestuvių, susirinkimų ar kitokių iškilnių nuotraukas darome
 mūsų studijoje.
 3. Foto mėgėjams išauginame filmas ir darome nuotraukas.
 4. Ten pat galima įsigyti gerų filmų įvairiems foto aparatams.

Dabar pat geriausias laikas pirktip mus automobilį, nes kainos yra
 labai kritusios.
 Išmokinsime nemokamai važiuoti parūpinsime leidimus nemokamai.
 Atvykite arba telefonuokite į lietuvių mėgiamiausią automobilių pre-
 kybą:
LIETUVIŲ PREKYBOJ
HARMONY MOTORS
 5805-07 SO WESTERN AVENUE. — TELEF.: REPUBLIC 7-6480.

Taupymas yra turtingumo šaltinis
 Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
 Mūsų bendrovės laikomi pinigai Federalės valdžios apdrausti
 iki 10,000 dolerių.

Midland Savings
 AND LOAN ASSOCIATION
 4038 Archer Avenue — Tel.: Lafayette 3-6719
 Sekretorius AUGUST SALDUKAS
 Už Taupomus Pinigus Mokame 3 1/2 Nuosim.

A. R. JUNEVICZ ir SŪNUS
 3317 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, Ill. — TELEF.: Yards 7-6266.
 LIETUVIŠKA
Laikrodžių ir Brangenybių
 KRAUTUVE
 Didelis pasirinkimas įvairių žiedų, dovanų įvairioms progoms.
 Ten pat taisy europietiškus ir vietos gamybos laikrodžius.
 Kainos yra labai žemos, o darbas atliekamas labai sąžiningai.
 Užeik ir pats įsitikink.

Virš 50 metų
 Ne tik patarnauja, bet ir broliškus patarnimus duoda apie
ĮVAIRIAS APDRAUDAS.

JOHN F. EUDEIKIS
 Laidotuvių Direktorius
 Tai yra seniausia ir didžiausia laidojimo istaiga.
Veikia Dieną ir Naktį
 4605 — 07 So. Hermitage Ave. — Tel.: Yards 7-1741 ir 7-1742
 arba
 4330 — 34 So. California Ave. — Telef.: LA. 3-0440.
Koplyčiose moderniškai oro keitimo įrengimai
NENUKLYSK NUO DIDŽIOJO KELIO — BŪK NUOLATINIŲ
"LAISVOSIOS LIETUVOS" SKAITYTOJŲ.

Kas Valgo Bruno Duoną
Visad Žydi Kaip Agnon?
LIETUVIŠKA KEPYKLA
 SAV. BRUNO MACIANSKAS,
 3339 So. Lithuanica Ave.
 Telef.: Kliffside 4-6376

VAISTINĖ
 Savininkas
PR. A. ŠIMKUS
 3301 So. Halsted St.
 Tel.: Virginia 9080 ir 9081.
 Didelis pasirinkimas įvairių kosme-
 tikos dalykų ir maonos patarnavi-
 mas pačio savininko Pr. Šimkaus.
 Lietuvis perka pas lietuvi!

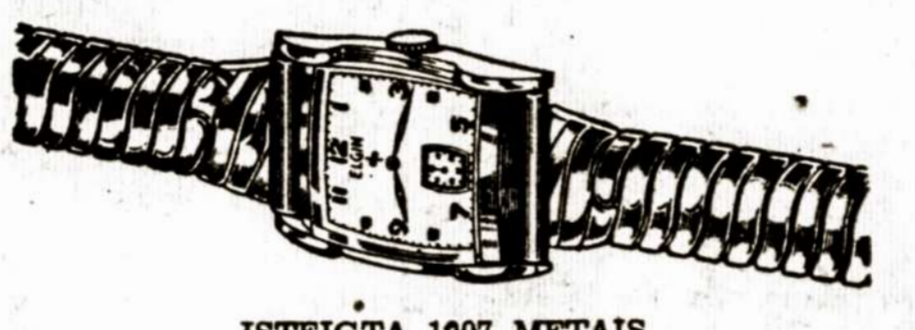
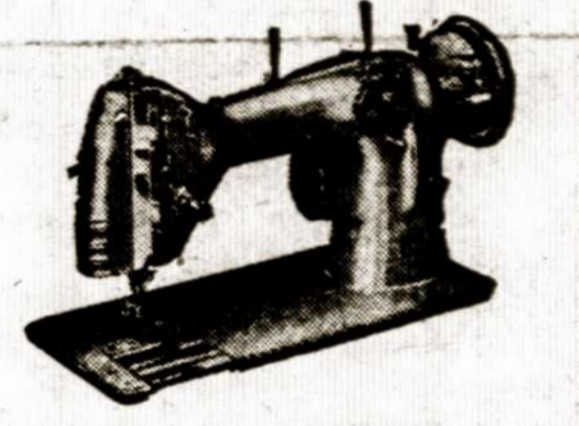
Lietuviškos dešros, sūriai
METRIKIŲ
FARM FOOD CO
 1804 W. 47th Str.

Televizija
Radio ir Fonografai
 10% nuolaidos su šiuo skelbimu.
GARANTUJA — ISSIMOKEJIMAL
APARATŲ SUTAISYMAS
 dirbtuvėse ir namuose atliekamas
 prityusių inžinierių.
 Sąžiningas ir geras patarnavimas
 garantuotas.

DAINA
TELEVISION
 sales-service
 3130 So. Halsted St. —
 TELEF.: DANUBE 6-6887
KRAUTUVE ATDARA:
 Pirmadieniai ir ketvirtadieniai —
 nuo 9 — 9 val. vak
 Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak

LIETUVIŲ RADIO
PROGRAMOS
 SO. BOSTON, MASS.
 Liet. Radio Korp. Programa:
 Boston, Mass., W T E E, 1090 ke
 Sundays 12.00 to 12.30 a. m. Director
 S. Minkus, 502 E. Broadway, So. Bos-
 ton 27, Mass., tel. So. 80489.
 BROOKLYN, N. Y.
 Lithuania Radio Program:
 Brooklyn, N. Y., WWRL, 5000 ke
 Saturdays 2.00-3.00 P. M. Joseph
 Ginkus, director, 495 Grand St.
 Brooklyn 11, N. Y. Tel. EV. 4-9293
 HILLSIDE, N. J.
 Memories of Lithuania:
 Hillside, N. J., WEVD, 1330 ke
 Saturdays 4.45-5.30 P. M. Director
 Jack J. Stukas, 1264 White St., Hill-
 side, N. J. Tel. WA. 6-3325.
 DETROIT, MICH.
 Baltic Melodies.
 Programa esti šeštadieniai nuo
 8.30-9.15 vck. Banga 1400.

RENGIAMAS
NAUJAS BUTAS
 Ištuomavimui (2-4 kbr., su ilg pa-
 geldavimo, su central šild. ir patog
 todėl kam toks reikalingas (ypac
 viengungiams dyp. tinkamas), prašo-
 ma kreiptis: 5183 S. Carpenter St.
 Tel.: Danube 6-1336.
LAISVOJI LIETUVA. Pust. 5

ŽINIOS iš KANADOS

PAGROBĖ MERGAITĖ

Pastarosiomis dienomis Toronte pasigirdo sensacingas įvykis. Marlon Mc. Dowel 17, ir jos draugas 19 m., lengva mašina išvažiavo pasivažinėti. Užmiestyje jiedu sustojo ir apie 90 minučių romansavo. Tuo pačiu laiku, 11 val. vak. prie jų privažiavo kita mašina ir iš jos išlipęs kaukėtas vyras įsiveržė į jaunuolių mašiną, ir pistoleto rankena apsvaigines mergaitės draugą, ją pasigrobė ir dingo nežinoma kryptimi. Prisvaigintasis atgavęs samonę, pranešė Toronto premiesčio Scarborough policijai, kuri tuojuo šoko piktdarį gaudyti. Bet jokių rezultatų iki šiol. Spėjama, kad piktdarį, pagrobta mergaitę išnau-dojęs, galėjo ją nužudyti ir paslėpti. Scarborough aukštesniosios mokyklos auklėtiniai iššias dienas Scarborough upelio krūmose pakrantėse ir lau-kuose ieškojo dingusios Mc. Dowel kūno bei kurių nors ženklų, bet vel-tul.

SPAUDOS VAJUS TORONTE

I KLE Krašto Valdybos posėdį bu-vo pakviesti visų organizacijų atsto-vai ir spaudos platintojai, sąsūryje su lieuviškos spaudos Kanadoje pa-laikymo reikalu. Tam reikalui suda-rytas specialus komitetas, kuris kvie-čiasi talkininkus į spaudos platinimo vajų. Nusistatyta neaplenkti nė vie-no lietuvių nepasitūlius užsirenu-me-ruoti bet kurį Kanadoje leidžiamą lietuvišką laikraštį (išskyrus komu-nistinį). Vajus jau pradėtas vykdyti.

GABIOS LIETUVAITĖS.

Vilniečių patriotų lietuvių Mary-tės ir Silvestro Nalivaikų venturte dukrelė Zivilė Nalivaikaitė pasirodė nepaprastais gabumais moksle. Bū-dama vos 15 metų amžiaus, atėinan-

čiais metais žada baigti High Scoo-ly konservatorijos pijano klasę. Be šių dalykų, Zivilė lanko dramos ir baletu studijas. Ji neblogai ir raši-neja. Yra parašiusi anglų kalba ke-lis scenos veikulikus, kuriuos val-dino High School mokiniai. Zivilė nors ir neprisimena Lietuvos, bet yra di-delė patriotė, ir net nepakenčia tu lietuvių kurie be ypatingo reikalo vartoja anglų kalbą.

Kita lietuvaite Aldona Urnavi-čiūtė, LAS Toronto skryliaus nario Adomo Urnavičiaus dukrelė, taip pat ateinančiais metais baigia High School ir komercijos mokyklą. Ank-styvesnes klases Aldona baigdavo pirmoji, su geriausiais atsižymeji-mais ir dovanomis. Perėtos vasaros atostogų metu buvo kviesta į tris firmas dirbti. Pasirinko American Life Insurance, kur gaudavo \$ 45.— per savaitę. Čia Aldona savo gabu-mais ir darbštumu užimponavo sa-vo viršininkus, kurie prieš artinan-tis mokslo sezonui, atsišveikindami su Aldona, išreiškė pagėdavimą, kad jie tą darbščią lietuvaite norėtų ma-tyti savo įstaigoje visą laiką.

Tai mūsų atgimstančios tėvynės sulai. Duok Dieve, kad jie nepalūžtų.

MAZEJA DARBAI.

Nors kiekvienais metais prieš Ka-ledas čia darbai sumažėja, bet šiais metais bedarbė didesnė. Šiuo metų Toronto mieste bedarbių priskaito-ma per 18.000.

* * * *

Gruodžio 19 d. St. Michel ligoni-nėje Toronte po sunkios ligos mirė patriotas lietuvis Justinas Zablockas, 34 mt. amžiaus. Išsėkis ramybeje, tremties auka!

KĄ JIE DIRBA

□ Dr. Kazio Sruogos patalpose. Cicero, Illinois, š. m. sausio mėn. 2 dieną įvyko pasitarimas "Laisvosios Lietuvos" reikalais. Dalyvavo: Bal-čūnas Jonas, Gudaitis Jurgis, Lu-neckas Mykolas, Mastonis Juozas. Navickienė Birutė, Rimas Alfonso, Sruoga Kazys, Staneika Vytautas ir Voldemaras Jurgis. Pirmajamavo "Laisvosios Lietuvos" kolegijos Pir-mininkas Gudaitis Jurgis, sekreto-riavo Mastonis Juozas.

Buvo iškelti sumanymai sudaryti ryšius — finansų komitetą, infor-macijos komitetą ir laisvos fondo kom-itetą.

□ Ono ir Liūdas Kronai 1953 m. gruodžio 25 d. šventė savo 15 metų vedybinių gyvenimo sukaktuves. Prie turtingai apraudo vašių stalo, gau-

siai susirinkusiems svečiams sveiki-nant sukaktuviniukus, staiga įvyko dar viena staigmena. Vytautas Ja-sinevičius ir Elenutė Kronaitė su-malne žiedus. Ta pačia proga gie-dant, Onutė ir Liūdas Kronams, il-giausių metų, Elenutė Kronaitė ir Vytautui Jasinevičiui, tie patys sve-čiai sugiedojo "Kas bernello sumi-lyta". Kalkurios viešnios, netikėtos žinios užkluptos ir dainos paveiktos, ašarojo.

Pažymėtina, kad Elenutė Kronai-tė yra jauniausioji Konstancijos ir Roberto Kronų, žinomų Kauno ge-lininkų dukte. Vytautas Jasinevi-čius yra ilgametis ir aktyvus Lietu-vo Atgimimo Sąjūdžio narys, o taip pat ir Korėjos karo veteranas, nesė-nai grįžęs iš Korėjos ir paleistas į atsargą seržanto laipsniūje.

"Laisvosios Lietuvos" atstovai ir platintojai

I kuriuos galima kreiptis prenumeratos, skelbimų ir kitais reikalais:

Detroit, Mich.
Pauza Vladas,
1906 — 25 St.

Vaikutis Kazys,
9729 Woodlawn

Rochester, N. Y.
Užemis Bronius,
1118 Nort St.

Brooklyn, N. Y.
Valakas Juozas,
383 So. 4 St.

Philadelphia, Pa
Kazlauskas Kazys,
230 Mountain St.

Omaha, Nebr.
Pangolis Stasys,
1505 So. 31 St.

Cicero, Ill.
Arstikys Juozas,
1523 So. 48 Ct.
Telef. To 3-3146.

Stasys Juozaitis,
1413 So. 49 ct.
Toronto, Ont., Canada
St. Pociūnas,
64 Mc. Kenzie Cres.

Montreal, P. Que, Canada
Baltuonis Pranas,
1834 Sicard St.

Hillside, N. J.
V. Valickas,
572 Champman St.

Baltimore, Md.
A. Cesonis,
1323 Hollins St.

Vokietijoje
J. Gytis,
(13b) Memmingen,
Postfach 201—W., Germany.

Cleveland, Ohio
Senkus Vytautas,
702 E. 91 St.

Pašakarnis Vytautas,
1219 E. 61 St.

So Boston, Mass.
Gedimintas Juozas,
23 Dorchester St.

Worcester, Mass.
Mudenas Bronius,
2 Svea St.

VENEZUELA, S. A.
Diriys Antanas,
Ave. Alayon 6 Oeste,
MARACAY, Estade Aragua.

Kolumbija,
K. Klaušauskas,
Medell, Aprt, n. 2336.
Sault St. Marie, Ont., Canada,
A. Motiejūnas,
78 Fanered St.

Newark, N. J.,
Kazys Trelokas,
315 Walnut St.

Anglija,
K. Jonelynas,
The Chase Hostel,
Coventry.

AUSTRALIJA.
Grina Simas,
10 Peel St.,
Sydney — Kirribilli, N.S.W.

Kas nori skaityti su jokia partija nesurista laikraštį ir išgirsti objek-tyvų lietuvišką žodį visais svarbiais klausimais, tas skaito 8—10 pusla-pių laikraštį:

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" turi daug rimtų bendradarbių visuo-se kontinentuose ir duoda daug žinių iš lietuviškosios bendruomenės ir vi-sos žmonijos gyvenimo srities.

Prenumerata: metams visur 6 dol., visose Amerikose — 5,50, Ka-nadoje — 5 doleriai. Už laikraštį galima mokėti dalimis — pusmečiais, ketvirtimis ir nuo to kaina nekinta.

NAUJAI ATVYKĘ "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ" gauna bargan ilg-jie gauna darbo ir užsidirba.

ADRESAS: "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA",
7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

ALICE STEPHENS ANSAMBLIO DRAMATIZUOTŲ DAINŲ KONCERTAS

1954 m. vasario mėn. 7 d. 3:30 val. p. p.

MARIA HIGH SCHOOL
6700 So California Ave.

Bilietų kainos: \$2.50 — \$2.00 — \$1.50

* GIESMĖ KUNIG. BIRUTES GARBEI
K. V. Banaitis

* ZALGIURIO MŪŠIS
V. Paulauskas

Solistė GENOVAITE PEŠKYS

* RIESUTŲ SPAUSTUKAS
P. T. Tschaikovsky

* Išraiškos šokiai, vad. A. Valeišaitė
šoka "ATEITIES" šok. grupe

* Baladė "NUGRIMZDES VARPAS"
St. Šimkus

Solistas VLADAS BALTRUSAITIS

Režisuoja ALISE STEPHENS
Akomponuoja GENEVIEVE ALEKSUNAS
Prie vargonų LEONARDAS Š. MUTIS

SPORTAS

Skyrių redaguoja

6752 So. Morgan Ave.,

Algimantas Grigaravičius,

Chicago 21, Ill. Tel. AB. 4-0619.

BOKSO PADANGEJĖ

Pasaulio bokso centras yra Amerikoje. Gal daugeliui kyla klausimas, kodėl.

Čia galima duoti du atsakymus.

1. Jau nuo pat mažens, ameri-kiečių jaunimas yra pratamas šiai sporto šakai: ši šaka yra kul-tivuojama aukštesnėse mokyklo-se, bei universitetuose. Geresni boksininkai gauna stipendijas mok-sui tęsti. Baigęs aukštesniąją mo-kyklą stipendijos dėka, boksinin-kas tankiai gauna stipendiją tęsti savo mokslus universitete.

2. Be to, kasmet Amerikoje įvyksta du bokso turnyrai. Vieną turnyrą remia C. Y. O. (katalikų jaunuolių organizacija). Šis tur-nyras įvyksta rudenį. Antras tur-nyras, vadinamas "Golden Glo-ves" (auksinės pirštinės) įvyksta pavasarį. Šio turnyro rengėjai yra įvairūs Amerikos laikraščiai. Turnyro pelnas būna skiriamas šelpimo organizacijoms.

Abudu turnyrai būna suskirsty-ti į dvi grupes. Pirmoji grupė va-dinasi "Novice Devicion". Šioje grupėje sportininkai, kurie turi nema-žiau 15 ir ne daugiau 21 metų amžiaus. Visi dalyviai privalo tu-rėti raštišką tėvų leidimą. Visi dalyviai taip pat privalo išlaikyti fizinius egzaminus. Šioje grupėje negali dalyvauti joks boksininkas, kuris bet kada yra laimėjęs kokį nors bokso čempionatą. Antroji grupė vadinasi "Open Division". Šioje grupėje gali dalyvau-ti visi mėgėjai sportininkai, kurie yra mažiau 15 metų amžiaus.

Čia visi dalyviai, kurie neturi 21 metų amžiaus, privalo prista-tyti iš tėvų raštišką leidimą. Ši grupė yra tankiai vadinama čem-pionų grupe. Bokso lygis šioje grupėje yra žymiai aukštesnis už "Novice Division".

Šiuose turnyruose yra vartoja-mos 10 ir 12 uncijų pirštinės. Vi-so yra trys rundai. Vienas rundas tęsiasi 2 minutes. Po kiekvieno rundo seka vienos minutės per-trauka.

Šių dviejų turnyrų populiaru-mas yra nepaprastai didelis. Kas-met tūkstančiai žiūrovų traukia į stadionus pamatyti ateities žvaig-ždes. Didieji pasaulio boksininkai kaip Joe Louis, Johnny Bratton, Rocky Grazianno Tony Zale ir kiti tokio kalibro boksininkai pra-dėjo savo tolimą kelią į pasaulio

čempionus šiuose turnyruose. Dau-gelis šių turnyrų laimėtojų pereina į profesionalų eiles. Tai yra vienas atsakymas, kodėl Ameri-koje boksas yra pastatytas to-kiam aukštam lygyje.

Antras atsakymas yra labai paprastas ir daug trumpesnis — doleris. Boksas finansiniai yra labai pelninga šaka. Tai yra tiesioginis atsakymas, kodėl Amerika yra pasaulio bokso centras. Boksinin-kai, kurie pasiekia aukštybes šio-jė šakoje, per vienas rungtynes uždirba daugiau, negu paprastas žmogus uždirba per visą savo gy-venimą. Pavyzdžiui tokie boksi-ninkai kaip Jack Dempsey, Tun-ney, Joe Louis, Jimmy Braddock ir daugelis kitų, dėka bokso tapo milijonieriais. Dėl aukščiau sumi-nėtų priežasčių, pasaulio bokso centras yra Amerikoje.

Š. m. gruodžio mėn. 19 dieną, Milwaukee, Wisconsin'e, įvyko krepšinio rungtynės tarp Chica-gos latvių klubo "Daugavas Vanagi" ir "Milwaukee Latvių Klub-ų" (Milwaukee Latvian Club). Čia krepšinio čempionas.

Šias rungtynes netikėtai laimė-jo Chicago "Daugavas Vanagi". Jau tik rungtynėms prasidėjus Chicago pradėjo spausti. Savo staigiais pasiveržimais Chicago didino pasekmę ir pirmą kėlinį bai-gė (21-17) savo naudai. Tačiau prasidėjus antram kėliniui žaidi-mo eiga visai pasikeičia. Milwau-kee centras Kačerovskis, kuris yra 6 pėdų ir 7 inčių milžinas, pra-

baigė Kačerovskis pasekmę iš-lygina sumesdamas 26 taškus. Iki žaidimo pabaigos lieka pusantros minutės. Chicago žaidėjas Spro-gis puola pirmyn ir Milwaukee žai-dėjas, bandydamas jį sustabdyti, padaro baudą. Kadangi iki žaidi-mo pabaigos yra mažiau kaip trys minutės, Sprogis turi teisę mesti dvi baudas. Jis šią progą puikiai išnaudoja, sumesdamas abi bau-das. Chicago veda dviem taškais. Iki žaidimo pabaigos lieka tik 10 sekundžių ir Milwaukee padaro technišką faulą. Chicago koman-dos kapitonas Laimons Klavins imeta ir Chicago laimi rungtynes. Chicago atstovavo: Klavins (8), Muiznieks (8), Tums (13), Spro-gis (11), Vitoliņš, (0), Mednieks (4), Pūlinš (0).

SUSIDOMĖKITE ŠIAIS

TERROS LEIDINIAIS:

Jeronimas Cienas: VILNIUS TARP AUDRŲ 5.00
Rr. V. Sruogos IŠTORIJA 3.00
Lietuvių KALBOS IŠTORIJA 3.00
Marius Katliškis: UŽUO VĖJA 3.50

Antanas Škema: ŠVENTOJI INGA 2.50

August Gallit: TOMAS NEPERNADI S 2.50

Prosper Merimee: KOLOMBA 2.25

Dr. P. Jonikas: LIETUVIŲ KALBOS IŠTORIJA 3.00

Luigi Pirandello: PIRMOJI NAKTIS 1.50

Liūdas Dovydenas: BROLIAI DOMEIKOS 2.50

Guy de Maupassant: KAROLIAI 2.50

Francois Mauriac: GIMDYTOJA 1.75

Faer Lagerkvist: BARABAS 2.25

TERROS KNYGA — GERA KNYGA, NELIKIT BE JOS

KALEDOMSI

Užsakymams ir informacijai adresas:

T E R R A
748 W. 33rd St.,
Chicago 16, Ill.

Brolį JONĄ VEBRĄ ir Jo Seimą, gyvenančius tolimoje Australijoje (13 Towns Cresce Turner Canberra, A.C.T. Australia) — sveikina, linki laimingų 1954 metų ir greitai atvykti į Chica-gą. Broliai Vincas ir Petras (Chicago 9, Ill., 5103 S. Carpenter)

"L. L." AUKOJO:

Balčūnas Kazys, Venezuela \$5.—
Baniulis Stasys, Cicero, Ill. \$2.—
Varekolis Ed., Cleveland, Ohio \$5.—
Jurgela Klemas, Chicago, Ill. \$5.50
Vėžys Jonas " \$5.—
Karlikauskas Modestas, Cicero \$2.—
Kamnickas Kazys, Cicero, Ill. \$2.—
Šadelka, Cezys, Detroit, Mich. \$1.50

PILETYBES EGZAMINAI ARTEJA

Jie Tau gali kaštuoti daug pinig-ų ir daug laiko. JULIUS ŠAKELĖ "L. L." paprastu ir visiems supran-tamu būdu aiškina, kaip išlaikyti pilietybės egzaminus. Nei nepajusi, kad esi jiems pasiruošęs. Būdamas pilietybi įgauni daug tei-sių ir gali daug daugiau patarnauti savo kraštui ir tautiečiams, negu be-baisis nepilietis.

Užsakyk "L. L." Prašyk siųsti nuo Nr. 5, kur prasideda pilietybės pamokos. Patark ir savo pažįstamui tai padaryti. Atėjus laikui, Jis Tau bus dėkingas už patarimą. Patogumui ir laiko sutaupymui, iškirpk ir pasiųsk kuponą:

Siunciu \$..... Prašau siųsti "L. L."

nuo 5 Nr., nuo užsirenumeravimo datos, gatau "L. L." nuo Nr. (reikiama pabraukti).

Pavarde ir vardas

Nr. ir gatvė

Miestas

Zona Valstija

(Vieta laišku).

(Parašas).

PAKVĖTĪMAS

TINKAMIAUSIŲ IR PUOSNIAUSIŲ PREKIŲ GALIMA GAUTI:

1. Baltijos - Prūsijos tikro gintaro išdirbinį didelį pasirinkimą;
2. Vokiečių radio aparatų, pritaikytų Europos stotims klausytis;
3. Rašomųjų mašinėlių, tinkamų mokykloms, komersantams ir ke-bautojams;
4. Įvairių firmų šveicariškų laikrodžių;
5. Anglų, vokiečių, beių ir čekoslovakų porcelano, kristalo ir stik-lo išdirbinių;
6. Foto aparatų — Leica ir Retina, rotatorių, braižytojams instru-mentų, skaičiavimo linijuočių;
7. Ispanų ir anglų gamybos gražių odos išdirbinių;
8. Meno išdirbinių — įvairių paveikslų, medžio drožinių, teliu, albu-mų, o taip pat knygų, kalėdinių atviručių ir laikraščių.

Jūs rasite pas ATLANTIC EXPORT—IMPORT COMPANY

Savininką K. Motušį,

1622 Bloor St. W., Toronto. — Telef.: LA-0623.

Jūs namoniui atsilankymu bus lengvai išspręstas galvosukis, kokią dovaną geriausiai įsigyti.

Vyriskų rūbų ir batų

NAUJIAUSIAS PASIRINKIMAS

TIK PAS

H. SEIGAN

4622 So. ASHLAND AVE.

TELEF.: Yards 7-1272

CHICAGO 9, ILLINOIS
ZIEMINIAI IR RUDENINIAI PALTAI, BATAI, MARŠKINIAI
IA KITAS PREKES GAUSITE PIGESNE KAINA IR ILGESNIAM

Išsimokėjimui be nuosimčių

MŪSŲ KRAUTUVĖ ATDARA:

Pirmadieniais ir antradieniais nuo 9 val. iki 9 val. 30 min.

Kitomis dienomis iki 6 val. vakaro

Sekmadieniais nuo 10 val. iki 2 valandų.

Su šiuo skelbimu nuo 10% iki 20% nuolaida.

UŽEIKITE IR PATYS ĮSITIKINKITE.

MANLAGUS PATARNAVIMAS.

SUSIKALBĖSĖTE LIETUVISKAI!

Jonas Kanis
MALONIAI
KVIETIA
ATSILANKYTI
ir PAMATYTI
Botany Brand "500"
Tailored by Daroff
Kostiumai
Paltai
100% VIRGINIA VILNOS
— DVIGUBAI AUSTA —
LABAI STIPRI
MEDZIAGA.
BEN STAR

KRAUTUVEJE
DIDELIS PASIRINKIMAS, PASKUTINIS MADOS VYRAMS IR MOTE
RIMS GRA ŽIŲ RŪBŲ.
4630-32 So. Ashland Ave. Tel. Yards 7-3900
20 savaičių išmokėjimui be procentų!

Lietuviai kerpasi pas Lietuvį!
MODERNIŠKA KIRPYKLA
Savininkas W. REKASIUS,
752 West 33rd Street (prie Halsted gatvės).
Darbas atliekamas labai švarioj kirpyklos patalpoj ir geriausiai, — pagal kiekvieno mūsų tautiečio skonį ir pageidavimą. Kainos žemos. Dargo valandos: nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais — nuo 9 val. ryto, iki 6 val. vakaro. Trečiadieniais — uždaryta.
Telefonas: Victory 2-8770.
UZEIK IR PATS IŠTINKINK.

DIDELIS RUDENS IŠPARDAVIMAS
IKI 50% NUOLAIDOS
Yra gauta naujų rudenių rūbų ir baltinių: vyrams, moterims ir vaikams.
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS!
.....Prašome atsilankyti ir išitikinti mūsų kainų žemumu ir geru patarnavimu.
LIETUVIŲ KRAUTUVE
Joseph's Dry Goods Store
3218 So. HALSTED ST., CHICAGO, Illinois.
LIETUVIAI — REMKITE SAVO TAUTIECIUS!

PAKVIETIMAS
Maloniai kviečiame draugus ir pažįstamus atsilankyti į svetainės šALTINELIS
3-jų metų įsisteigimo sukaktuves, kurios š. m. gruodžio mėnesio 11, 12 ir 13 dienomis, 3320 S. Halsted str. Telefonas: Virginia 7-8561.
Seimininkai: Jadvyga, Antanas ir Jurgis maloniai Jus priims ir pavaisins Lietuviais uikandžiais ir šilta vakariene.
Bus Lietuvos kviestųjų muzika.
Laukdami Jūsų malonaus atsilankymo, reiškiamo pagarbą —
"Šaltinėlio" Seimininkai.

Už mažą kiekį pinigų, švenčių proga, galite išsirinkti įvairių vyriškų MAHATTAN ir ESSLEY marškinių.
TIK PAS
MILLERS MEN'S SHOP
3401 South Halsted Street
Ten pat rasite ir kitokių prekių, kurios reikalingos įvairiom dovanoms.

DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIŲ PREKIŲ KRAUTUVEJE
CHARLIE GOLDMAN
3303 S. HALSTED ST. TELEF.: Yards 7-2222.
Kalbama Lietuviškai.
Švenčių proga sveikina savo lankytojus
UNIVERSAL RESTAURANT
LIETUVIŠKA VALGYKLA
Prie Halsted Str.
Yra visuomet atidaryta: dieną (raktai), per visas 24 valandas.

Š. pusl. LAISVOJI LIETUVA

KĄ JIE DIRBA

8. m. gruodžio mėn. 5 d. "Laisvosios Lietuvos" Redakcinio kolektyvo nariai: Jurgis Gudaitis, Jonas Bakštas, Birutė Navickienė ir redaktorius Vytautas Stanekas lankėsi pas p. A. Oll, kur turėjo ilgesnį pasikalbėjimą "Laisvosios Lietuvos" reikalais. Be to, pasikalbėjime dalyvavo adv. A. Lapinskas ir "Margučio" redaktorius P. Linkus. Pasikalbėjimas, užtrukęs apie dvi valandas, praėjo draugiškoji ir darbingoji nuotaikoje.

Dail. Kazimiero Zoromskio paroda prateisama iki kito sekmadienio — gruodžio 13 dienos. Per pirmąją savaitę paroda aplankė per tūkstantį žmonių. Lankytojų susidomėjimas didelis: nupirka net 12 paveikslų. Taip pat, paroda aplankė ir 11 simtų Marijos mokyklos studentų ir seselės Kazimierietės.

Paroda gražiai paminėjo ne tik Lietuvos spauda, bet ir Southweek Herald ir Chicago Tribune. Paroda atidaryta šokiadieniais nuo 6-10 val., šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 12 iki 10 v. vakaro. 11 gruodžio (penktadienį) — kalbes Mrs. Purvin, Hendel Bros meno galerijos direktorė ir meno kritikė.

Vytautas Pašakarnis, Lietuvos teisininkas, vakarai studijuoja Clevelando, Ohio, universitete. Aktyviai dalyvauja spaudoje, taip pat žinomas kaip visuomenininkas bei jaunus prekybininkas.

Rockefellerienės tėviškėje, esančioje Lowell, Indiana, apsilanko lietuvių iš Chicago. Visiems įdomu turtinusių pasaulio vyrų žmona lietuvaitė.

A. Vaitkevičius, dirbęs kaip anglių pardavėjas, savo kompanijoje gavo paaugstinimą. Lietuviai visokiais šilumos patarnavimais — gail kreiptis į jį telefonu: RE. 7-5803, — Chicagoje.

Julius Plaušinis, Lietuvoje buvęs uredu, dabar gražiai kuriasi Chicagoje. Savo vienatvės pajaviriniui, nusipirko gražų automobilį.

Vladas Baltrušaitis, Chicago 8v. Jurgio parapijos vargonininkas, per trumpą laiką suorganizavo bažnyčios chorą iš virš 40 asmenų. Chore vyrauja broliška dvasia ir nuotaika, o svarbiausia, kad senųjų ir naujųjų atėvių balsai čia jau pradeda susiderinti, kas retam muzikui tepavyksta. Daug sielos ir darbo chorai įveda JUOTKAI (tėvas ir sūnus), — kvartetą sesučių BLANDYCIŲ, "tinkantių prie tanciaus ir rožančiaus", judrusis J. Grigalausko, o taip pat visi nariai, nuolat vienetu nuotakomis begyvena, ko, berods, siekia vadovybė ir kiekvienas choro narys jungdamis prie darbo naujas įjėgas.

Inž. A. J. Capliaks, gyven. Bostone, yra balgas Amerikoje 1932 m. inžinieriaus mokslo. Dirba United States Airforce, yra karininkas Amerikos Karo Laivyno; Komandieris Amerikos Legiono Stepono Dariaus Posto Nr. 317; SLA 2-ro apskrčio pirmininkas; SLA 365 Kuopos pirmininkas; ALT Sandaros 7-tos Kuopos pirmininkas; ALT Sandaros Centro

Amerikos Lietuvių Vardynas

Ant stalo guli stambai, žaliu aplenkimu, baltais įrašais, per skausmus, vargus, pasilaukijimą ir ginčus gimusi demesio verta knyga "Amerikos Lietuvių Vardynas". Koksai susidaro įspūdis knygą atydžiai peržiūrėjus?

Šios rūšies knyga yra vienintelė Lietuvos knygų istorijoje per virš 400 metų. Tai, leidybos nėra eilinis. Ir jau vien tik tas faktas leidėjams pagarbos pelno. Kaip iš pasakelbių ir nepasakelbių žinių matyti, uoliausias šio leidinio stabdytojas buvo anoniminiai vardais pasislėpę rašytojai.

Kiek darbo pareikalavo šis leidinys, matyti iš Vardyno Redakcijos žodžio, kur, tarp kitko, sakoma: — "Vardyno medžiagos telkimas ir redagavimas, gana intensyviai dirbant, pareikalavo veikt dvejų metų. Per tą laiką buvo surinkta apie 7000 viešajame gyvenime daugiau ar mažiau žinomųjų asmenų adresų ir, vedant medžiagos rinkimo akciją — pasiūsta virš 20.000 laišku."

Vardyno pavardžių sąrašas yra labai įvairus. Be abejo, ne visi žino net taip vadinamus "žinomuosius" asmenis, tai ką bekalbėti apie ant-rauilius ir tik "savo parapijos" žmones. Tokių pavardės Vardyne yra savotiškas populiarųjų prapiėtimas. Ir gerai, nes dėl kokių nors aplinkybių jos buvo pamirštos ir tik dabar išneštos viešumon. Kai kurios iš jų gal jau nėra labai plačiai minėtinos. Deja, yra ir tokių pavardžių, kurios jokių atžymėjimų neupeleli peturi ir jų įtraukimas vargu ar pateisintinas. Tik krenta į akis redakcijos netikslumas: vieny aprašymai ilgi, kitų, gal lygiavertių, žymiai trumpesni.

Būtu būvę naudinga atsakytojams žinoti redakcijos nusistatymą žinių atžymėjimui, ką rašyti, ką praleisti ar ką pridėti. Dabar kiekvienas atsakė "akiai", t. y. surašė į klausimus ir paslutė nežinočiamas, kaip jo bendradarbis išplūdė. Ir gavosi taip, kad

Valdybos vice-pirmninkas; Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono Skyriaus narys. Tai jaunas, energingas vyras, noriai dirbantis lietuviškame veikime.

A. Laurutėnas, gyven. Chicagoje, 10530 S. Indiana Av., tel. WA 8-0865 yra puikus organizatorius ir išdinin-kas S. L. A. 63 Kuopos. Taipogi pri-klauso prie V. L. K. S-gos ir labai daug padeda naujai atvykusiems lietuviams šiame krašte.

Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro atstovų suvažiavimas įvyko Moorison Hotely š. m. lapkričio 28 ir 29 d. d.

Pirmos dienos darbotvarkėj buvo ekonomisto Adolfo Balliuo paskaita "Lietuviai ir biznis" ir District Savings and Loan Assn. Direktorius p. Juozo Mozerio paskaita "Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovės, jų augimas ir reikšmė".

Sekandčią dieną buvo paskaitos: 1. Rockwell Engineering Co Prezidento inžin. Antano J. Rudžio: "Iš-pūdižiai apie ekonominį stovį Euro-poje". 2. Liberty Federal Savings and Loan Assn. Prezidento iš Phila-delphijos, p. C. S. Cheleden: "Zvilg-snis į dabartinę biznio padėtį Ame-rikoje".

3. Prezidento p. Balzėko Motor Sa-les savininko paskaita: "Lietuvių verslo savaitės organizavimas".

Suvažiavimo atstovus sveikino p. p. A. Olls ir L. Šmitulis. Po sveikinimų sekė rezolucijų komi-sijos pranešimas p. Gabaliausko ir Amerikos Lietuvių Ekonominio Cen-tro Valdybos rinkimai, kadangi 3 metų kadancija baigėsi. Visuotini viešu balsavimu išrinkta nauja val-dyba, būtent: p. p. A. Balūnas, Ku-raitis, J. Mozeris, inž. N. J. Rudis ir J. P. Varkala.

Šiame suvažiavime buvo skaitytos labai įdomios paskaitos ir davė daug naudos. Dalyviai šio suvažiavimo skirstėsi su dėkingumu rengėjams.

L. L. dėkoja panelei Aldonai Strau-kaitei, užsakiusei vieną metinę "L. L." penumeratą Vokietijoje gyvenančiam lietuviui ir paaugėjusiai "L. L." reikalams 5,5 dolerių "L. L."

Primename, kad Kalėdos jau ne maž mairių. Visokių dovanoms prekių gausite, pavyzdžiui:

- 1. Siuvamų mašinų, pradėdant nuo \$ 15.— iki \$ 400;
- 2. Radio aparatų, su kuriais gir-dima Europa ir kitos pasaulio šalys;
- 3. Rašomųjų mašinėlių su visokiais raldynais.
- 4. Įvairių firmų švelcarisčių laik-rodžių vyrams ir moterims;
- 5. Įvairiausių lietuviško meno iš-dirbinių iš odos, medžio, gintaro, ir įvairiausių rankdarbių;
- 6. Didžiausias pasirinkimas lietu-viškų knygų, žurnalų ir laikraščių vi-soje Amerikoje. Taip pat ir kitomis kalbomis.

Ką Jūs beprktumete, prieš tai pa-sitiraukite pas J. Karvelį ar F. Min-tautą — 3322 — 3249 So. Halsted St., Chicago 8. Ill. Telef.: Yards 7-0677 ir DA 6-1136.

Pas mus apsilankę, nebūsite apvilti. Išitikinkite. Juk suprantama, kad visų orekių suminėti — išvardinti ne-manoma

Lietuvoje buvusio vadovaujančio vy-ro žinios trumpesnes už koki oeilni-vo valdininko pasakelbas.

Redakcija, atrodo, nesistengė iš-gauti žinių iki baigiant asmeninį mokslą, o juk dažnai ir mokydamas-sis žmogus veikia ir atžymėtinu nu-dirba. Būtu daug naudingiau ma-tyti, ką ir kaip žmogus veikė ir nu-veikė mokydamasis. Daugelyje at-sakymų taip ir jaučiamas "tuščias tarpas" tarp gimimo ir mokslo užbal-gimo.

Kai kuriuose atsakymuose smulk-meniškai surašytos pareigos JAV-se bet visai praleistos Lietuvoje, o at-rod, tiek metų gyvenant Lietuvoje asmuo galėjo šį tą suminėtinu nu-veikti.

Atskirų asmenų toli gražu nepil-nos žinios, kurioms negalės pasinau-doti nei istorikas, nei prakabinin-kas, nei žurnalistas. Atrod, tarsi pranešta norint atsibaidyti užkla-usėju. O šios knygos paskirtis, matos, buvo surinkti žinias, kuriomis kiti ateityje galėtų pasinaudoti. Redak-cija teisingai pastebi, kad "...papras-tas nerangumas, nepasitikėjimas ir rūpestas, kad leidejai per daug ne-pralobtu — aiškiai jaučiamos prie-žastys, trukdžiusios medžiagos tel-kimą".

Bendrai paėmus, Vardynas patei-sina save ir duoda daug naujos me-džiagos apie dabar JAV-se gyvenan-čius kai kuriuos žinomuosius lietu-vious. Prie jo gražiai tinka prof. K. Pakšto įvadas.

Tenka sveikinti leidejus ir redak-torius, užsimojusius ir atlikusius tokį didelį darbą. Tai p. p. A. Skirius, J. Kojelis ir J. Vitėnas.

Linkėtina leisti visame pasaulyje gyvenančių lietuvių. Vardyna, ta proga papildant ir perredagaujant jau išspausdintą. Gražiai veda-mą darbą reiktų nesustabdyti, bet motis dar didesniems dalykams.

Kęstutis Gardinas.

ŽINIOS IŠ KANADOS

TORONTO, ONT.

LAS Vietininkijos Valdyba, išgil-denusi, kad lietuviai pranciškoniai yra tvirtai pasiryžę pastatyti lietu-vious Priskėlimo Bažnyčią ir prie-jos įgyvendinti lietuvišką pradžios mokyklą, kiek jėgos leis, kad mūsų jaunimas nepamirštų savosios kal-bos žodžių ir raštu. Taip pat bus ugdoma savo Tautos patriotiškumo meilė. LAS Vietininkija tuo reikalu š. m. lapkričio mėn. 29 d. turėjo po-sėdį, kuriame dalyvavo ir Priskėli-mo parapijos klebonas Tėvas Ber-nardinus. Nutarta 1954 m. sausio mėn. 9 d. kartu su Bažnyčios Komit-etu MNF salėje surengti linksmą pobbūvį. Pelnas skiriamas Priskėli-mo Bažnyčios statybai.

LAS Toronto Skyriaus narys An-drius Usvaitas sukūrė šeimą su p. Gertruda Hakalte.

LAS Kanados Vletininkijos Val-dyba rengia Naujų Metų sutikimą "Viktoria" Auditorijoje, 53 Queen st.

LAS Toronto Skyriaus Valdyba pasiskirstė pareigomis sekandčiais: Pirmininkas Vytautas Butrimas, La-sininkas P. Paulenis, Sekretorius A. Lunienė. Į valdybą buvo išrinktas p. A. Klimas, bet iš valdybos sąstato išėjo, dėl perdidėlio apskrovimo dar-bu (privataus). Į jo vietą paskirta kandidatė p. Aldona Lunienė.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose kreipkitės:

DR. J. KASKELIS
R. TESLIA REAL ESTATE,
575 Queen St. W. TORONTO
tel: Wa 2646; Wa 2647; Wa 2648.

J. J. ELLIS, REALTOR

383 Roncesvelles Av, Toronto, Ont.
Jeigu norite pirkti ar parduoti namus, farmas, gazolinę aptis, krau-tuves ar kitokius bizius daryti, visuomet Jume mielai patarnaus mūsų atstovas

Vytautas LUNYS
Telefonai: Biuro LA 8000; Būjo LY 2048.

NORBUT MEN'S SHOP
3358 South Halsted Street
LIETUVIŠKA VYRIŠKŲ DAIKTŲ KRAUTUVE
● Arrow balti marškiniai \$3.95 ● Vyr. kelnės nuo \$6.95 iki 14.95
● Sportin. maršk. nuo \$2.95 iki 3.95 ● Kaklaraiščiai nuo \$1.50 iki 2.50
● Šilti flanelės marškiniai — ● Kojinės nuo \$0.55 iki 1.00
● Skrybėlės \$6.50, 7.50 ir 10.00 ● Megrtiniai nuo \$3.95 iki 9.95
TURIME GRAŽIŲ KALĖDINIŲ DOVANŲ VYRAMS.

Užsisakykit dabar! Šventės čia pat!

DIANA FARMS
3233 South Halsted Street
Telef.: DA. 6-6966.
Pirmos rūšies įšys, antys, kala kuta ir kitokia pakūstiena.
Svieži kiaušiniai, nesūdytas sviestas, sūriai atvežami iš Michigano
ūkiu kiekvieną dieną.
Parduodame pegasne kaina, negu kur kitur.
Užsakymus atliekame į telefono paskambinimus. Pristome į namus.

SVEIKIAUSIA KALĖDOMS DOVANA
Draugui ir sau sveikatos knyga
vado va:
BŪKITE SVEIKI
Ją parašė ir jau išleido Dr. Biežiš. Šioje knygoje aprašoma suprantama lietuvių kalba svarbieji sveikatos iš-laikymo dėsni: KAIP BŪTI SVEI-

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS
Vyriškų rūbų ir batų
TIK PAS
H. SEIGAN
4622 So. ASHLAND AVE.
TELEF.: Yards 7-1272
CHICAGO 9, ILLINOIS
ZIEMINIAI IR RUDENINIAI PALTAI, BATAI, MARŠKINIAI
IA KITAS PREKES GAUSITE PIGESNE KAINA IR ILGESNIAM
Išsimokėjimui be nuošimčių
MŪSŲ KRAUTUVE ATDARA Iki 9.30 VAL.
IR SEKMADIENIAIS NUO 10 VAL. iki 4 VAL. PO PIETŲ
UZEIKITE IR PATYS IŠTINKINKITE.
MANLAGUS PATARNAVIMAS.
SUSIKALBESITE LIETUVIŠKAI!

Virš 50 metų
Ne tik patarnauja, bet ir broliškus patarnimus duodu apli
ĮVAIRIAS APDRAUDAS.
KREIPKITES I

JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius
Tai yra seniausia ir didžiausia laid ojtimo įstaiga.
Veikia Dieną ir Naktį
4605 — 07 So. Hermitage Ave. — Tel.: Yards 7-1741 ir 7-1742
arba
4330 — 34 So. California Ave. — Telef.: LA. 3-0440.

Koplyčiose moderniški oro keitimo įrengimai